

9.5.2017

Sivistysvaliokunta
SiV@eduskunta.fi

ASIA: VNS 4/2017 VP VALTIONEUVOSTON SELONTEKO JULKISEN TALOUDEN SUUNNITELMASTA VUOSILLE 2018-2021

<https://www.eduskunta.fi/valtiopaivaasiakirjat/VNS+4/2017>

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry (myöhemmin Arene) kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Ammattikorkeakoulujen rahoitus ja julkisen talouden suunnitelma 2018–2021

Julkisen talouden suunnitelma vuosille 2018 - 2021 jatkaa ammattikorkeakoulusektorin rahoituksen laskevaa kehitystä. Viimeisen seitsemän vuoden aikana ammattikorkeakouluihin on kohdistunut merkittävät rahoitusleikkaukset (Kuvio 1). Kokonaisuudessaan ammattikorkeakoulujen rahoitus vähenee tämän ja edellisen hallituskauden aikana merkittävästi. Liitteen kuviossa 1 on esitetty ammattikorkeakoulujen perusrahoituksen reaaliarvoinen kumulatiivinen kehitys vuodesta 2012 vuoteen 2019. Rahoitusleikkaus on keskimäärin noin 22 % - joissakin ammattikorkeakouluissa jopa lähes 30 %.

Kaikkien 23 ammattikorkeakoulun perusrahoituksen taso on alle 800 milj. euroa OKM:n hallinnon-alalla. Ammattikorkeakoulujen talous on erittäin tiukka. Säästöt ja leikkaukset ammattikorkeakoulujen rahoituksesta vahingoittavat jo perustehtävien (opetuksen ja tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan) järjestämistä.

Osaaminen, kasvu ja työllisyys: Hallituksen puoliväliriihi unohti ammattikorkeakoulut

Ammattikorkeakouluille puoliväliriihen päätökset olivat vahva pettymys. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnon alalla kaikki muut koulutusasteet ja -organisaatiot mainittiin puoliväliriihen kohdenne-tuissa päätöksissä paitsi ammattikorkeakoulut. Erityisesti ammattikorkeakoulujen tutkimus-, kehittämis-, ja innovaatiotoiminnan rooli ja rahoituksen suuntaaminen ammattikorkeakouluille jäi puuttumaan sekä Suomen Akatemian Lippulaiva -ohjelmärahoituksessa että TEKES:n Kasvumoottori-rahoituksessa.

Hallitusohjelmassa osaamisen ja koulutuksen kärkihankkeisiin on (digitaaliset oppimisympäristöt, ympärivuotinen opiskelu yms.) varattu korkeakouluille 42.7 mrd. euroa vuonna 2018. Lisäksi ammattikorkeakoulujen pääomittamiseen on varattu 24 milj. euroa vuonna 2018. Pääomittamisen kriteerit ovat vielä avoimna. Kärkihankkeiden toimenpiteet ovat myönteisiä, mutta ne eivät toiminnallisesti korjaa ammattikorkeakoulujen *perusrahoituksen jälkeenjääneisyyttä ja TKI-rahoituksen puutteita*.

Arene esittää seuraavat huomiot julkisen talouden suunnitelman 2018 - 2021 toimeenpanoon liittyen:

1. **Ammattikorkeakoulujen tutkimus-, kehittämis-, ja innovaatiotoimintaan on suunnattava puoliväliriihen resursseja.** *TEKES:n Kasvumootorit ohjelmasta kohdennetaan 25 milj. euroa ammattikorkeakoulujen innovaatioasetelirahoitukseen. Suomen Akatemian Lippulaiva -hankkeissa varataan rahoitusta yrityslähtöiseen soveltavaan tutkimukseen niin, että lippulaivakeskitymissä rahoitus on mahdollista myös ammattikorkeakouluille laatu ja vaikuttavuus huomioiden.*
2. **Ammattikorkeakoulujen SOTE- koulutuskorvaukset on kompensoitava ammattikorkeakouluille SOTE- lakipaketissa vuodesta 2017 alkaen.** *Ammattikorkeakoulut maksoivat perusrahoituksestaan sairaanhoitopiireille yhteensä 7,5 milj. euroa vuonna 2016. Tämä on merkittävä kustannuserä, joka on korjattava uudistuksessa ammattikorkeakouluille.*
3. **Hallituksen syksyn 2017 lisätalousarviossa osoitetaan lisäpanoksia ammattikorkeakoulujen lakisääteiseen TKI-tehtävään sekä ammattikorkeakoulujen pääomittamiseen.** *Voimavaroilla voidaan vahvistaa kasvua, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten yhteistyötä, yrittäjyyttä ja työllisyyttä.*

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry

Tapio Varmola
puheenjohtaja

Riitta Rissanen
toiminnanjohtaja